

Ett ord om Gunnarskog.

1943

Det är med glädje som Karlstads-Tidningen idag öppnar sina spalter för ett speciellt Gunnarskogsnummer. Gunnarskog är i eminent mening en genuin Värmlandssocken, både till sin fagra och omväxlande natur och till sitt glada och gästvänliga folklyne.

Visserligen ligger inte Gunnarskog i turisternas stråkväg, denna socken figurerar inte i någon av de stora böckerna om Värmland, den har inte heller på annat sätt hållit sig framme i reklamen. Var och en som färdats utefter Gunnarns, Bergsjöns eller Vassbottens sköna stränder för att inte tala om Treen, denna ljuvliga oas i fridsam ensamhet mellan Gunnarskog, Bogen och Gräsmark vet emellertid, att ett ljuvligare äktsvenskt landskap näppeligen kan sökas i hela vårt land. Kila kyrka är med rätta berömd för sitt undersköna läge. Men handen på hjärtat och det blir allvarligt fråga om, huruvida detta läge inte överträffas av Gunnarskogs kyrkas. Över hela denna socken vilar ett drag av oberördhet och ro, som den moderna busstrafiken och de nya funderna inte förmått störa. Skogarna är lika stora som förr, och även om bolagen genom sina fördelaktiga bud kommit över en hel del, står de dock tillräckligt mörka och djupa för att bevara intrycket av väldighet och storhet. Åkerlapparna är inte så stora som på många andra håll, men de ger näring åt sina brukare, ofta en välbärgad ställning och trygghet på egen hand. I Gunnarskog är alla relativt små brukare, där finns ingen jordens aristokrati, alla känner sig som jämlingar och därav följer samsam och trevnad. Man reder sig väl, och man har ofta en sparad slant på banken.

Gunnarskogssockningen kan ur den synpunkten synas vara en något oäkta jösshäring, eftersom det ingått i det allmänna medvetandet, att en jösshäring skall vara något av en slarver och bohem. Detta betyg torde emellertid knappast vara riktigt rättvist, och i varje fall träffar det inte in på Gunnarskogsbon. Men det lätta och glada kynnet äger han i rikt mått. Han

är optimist, tror på bättre dar, ser ljus på livet. Den stora väckelser grep en gång djupt i själarna här uppe i skogarna, och detta grepp sitter kvar. Det finns många och prydliga missionshus i dessa byder, och folket går gärna dit. Äver andra ideella rörelser har här fått rotfäste, och när man kommer till Gunnarskog för att tala i ett ordenshus kan man vara viss om att få uppmärksamma lyssnare. Detta är typiskt för gunnarskogingen. På få ställen har t. ex. intresset för och medlidandet med det norska folket gripit så djupt som här. Mer man arbetar också för förbättring av det egna, man funderar och pratar borta i stugorna mer över allmänna frågor än egna små bekymmer. Detta ger ett drag av lyftning och glädje åt hela denna bygd.

Den som skriver dessa rader har här från Gunnarskog och dess bebyggare mottagit några av sitt livs mest avgörande intryck. Man minns hela raden av de gamla, farfars och morfars far och mor, de som var födda i början av förra seklet och muntra och livsglada levde kvar in i sen tid. En Kersti Faster, en Jon på Mon och allt vad de hette. Hans egen morfar Ola i Högda var en av dessa buttra kärngubbar, som då och då lät humor och humor spela, som gärna berättade om sin ungdoms vandringar till skogshuggen i Sundsvallstrakten, byggnadsfärder till Stockholm eller Kristiania. De levde i en ensam stuga i skogen men de ägde perspektiv över länder och folk.

Och deras efterföljare har blivit dem värdiga. Runt om i de idoga gårdarna i den vackra socknen lever dessa glada allvarsmän, som vet att livet är arbete och möda, men som också vet att leva glada så länge de lever. De ger åt livet i denna bygd en säregen prägel av ljus och värme, som man älskar och som ligger som en fläck av sol kvar i ens själ.

När man en fridsam sommarafon genom skogen kommer stigen från Högda, förbi Hea Mella-åsen och de andra Ås-gårdarna ned mot Berga, där glittret från Bergsjön i solnedgången börjar spela för ens ögon, då gläds man att vara värmlänning och svensk. Ty något mer äkta svenskt kan man inte få se, något mer äkta än människorna i dessa gårdar förunnas man inte att möta.

M. S—hl.